

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

ĐỖ ĐỨC NHÂN

**NGHIÊN CỨU ĐẶC ĐIỂM NGOẠI HÌNH,
NĂNG SUẤT VÀ CHẤT LƯỢNG THỊT GÀ H'MÔNG
NUÔI TẠI XÃ HANG KIA, PÀ CÒ
HUYỆN MAI CHÂU TỈNH HOÀ BÌNH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ CHĂN NUÔI

THÁI NGUYÊN - 2019

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

ĐỒ ĐỨC NHÂN

**NGHIÊN CỨU ĐẶC ĐIỂM NGOẠI HÌNH,
NĂNG SUẤT VÀ CHẤT LƯỢNG THỊT GÀ H'MÔNG
NUÔI TẠI XÃ HANG KIA, PÀ CÒ
HUYỆN MAI CHÂU TỈNH HOÀ BÌNH**

Chuyên ngành: Chăn nuôi

Mã ngành: 8.62.01.05

LUẬN VĂN THẠC SĨ CHĂN NUÔI

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Nguyễn Thị Thúy My

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là kết quả nghiên cứu của tôi. Các số liệu, kết quả trong luận văn này là trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình nào.

Tôi xin cam đoan rằng, mọi sự giúp đỡ trong quá trình thực hiện luận văn đã được cảm ơn, các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 10 năm 2019

Tác giả luận văn

Đỗ Đức Nhân

LỜI CẢM ƠN

Luận văn được hoàn thành là kết quả của quá trình học tập, nghiên cứu lý luận và tích lũy kinh nghiệm thực tế của tác giả. Những kiến thức mà thầy cô giáo truyền thụ đã làm sáng tỏ những ý tưởng, tư duy của tác giả trong suốt quá trình thực hiện luận văn này.

Nhân dịp này, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn và kính trọng sâu sắc đối với **PGS.TS. Nguyễn Thị Thuý Mỹ** - người đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, Ban chủ nhiệm Khoa Chăn nuôi thú y, trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và hoàn thành luận văn.

Có được kết quả này, tôi không thể không nói đến công lao và sự giúp đỡ của Phòng Nông nghiệp và PTNT, Trạm Chăn nuôi và Thú y huyện Mai Châu và các cán bộ tại các xã nghiên cứu, những người đã cung cấp số liệu, tư liệu khách quan, chính xác giúp đỡ tôi đưa ra những phân tích đúng đắn.

Cuối cùng tôi xin chân thành cảm ơn những người thân trong gia đình đã giúp đỡ tôi lúc khó khăn, vất vả để hoàn thành luận văn. Tôi xin chân thành cảm ơn bạn bè, đồng nghiệp đã động viên tạo mọi điều kiện thuận lợi và đóng góp những ý kiến quý báu để giúp tôi hoàn thành luận văn này.

Thái Nguyên, tháng 10 năm 2019

Tác giả luận văn

Đỗ Đức Nhân

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	v
DANH MỤC CÁC HÌNH	vi
MỞ ĐẦU	1
1.1. Đặt vấn đề.....	1
1.3. Về mặt ý nghĩa khoa học	2
1.4. Về mặt ý nghĩa thực tiễn	2
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU.....	3
1.1. Điều kiện địa lý và văn hoá xã hội của huyện Mai Châu.....	3
1.1.1. Điều kiện địa lý.....	3
1.1.2. Văn hoá xã hội	3
1.2. Khả năng sinh trưởng	4
1.2.1. Khái niệm sinh trưởng	4
1.2.2. Các chỉ tiêu đánh giá sự sinh trưởng	6
1.2.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến sinh trưởng	8
1.3. Khả năng cho thịt và một số chỉ tiêu đánh giá	10
1.3.1. Năng suất thịt.....	10
1.3.2. Chất lượng thịt	11
1.3.3. Một số chỉ tiêu đánh giá chất lượng thịt gia cầm	12
1.4. Vài nét về giống gà H'Mông.....	13
1.5. Tình hình nghiên cứu trong và ngoài nước	13
1.5.1. Tình hình nghiên cứu trên thế giới	13
1.5.2. Tình hình nghiên cứu trong nước	16
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	21
2.1. Đối tượng, địa điểm và thời gian nghiên cứu.....	21
2.2. Nội dung, phương pháp nghiên cứu	21

2.2.1. Nội dung nghiên cứu.....	21
2.2.2. Phương pháp nghiên cứu	21
2.2.3. Xử lý số liệu.....	24
Chương 3: KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN.....	25
3.1. Kết quả đánh giá thực trạng về chăn nuôi gà H'Mông tại xã Hang Kia, Pà Cò ...	25
3.2. Các chỉ tiêu về sinh trưởng của gà khảo nghiệm.....	32
3.2.1. Sinh trưởng tích lũy	32
3.2.2. Sinh trưởng tuyệt đối của gà khảo nghiệm	34
3.2.3. Sinh trưởng tương đối của gà khảo nghiệm.....	36
3.3. Khả năng tiêu thụ và chuyển hóa thức ăn.....	38
3.3.1. Khả năng tiêu thụ thức ăn của gà khảo nghiệm.....	38
3.3.2. Khả năng chuyển hóa thức ăn của gà khảo nghiệm.....	41
3.4. Khảo sát đánh giá năng suất cho thịt và chất lượng thịt.....	42
3.4.1. Đánh giá sức sản xuất cho thịt của gà H'Mông.....	42
3.4.2. Đánh giá chất lượng thịt chín	46
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ.....	50
1. Kết luận.....	50
2. Đề nghị	51
TÀI LIỆU THAM KHẢO	52

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1 Sơ đồ bố trí thí nghiệm	22
Bảng 2.2. Chế độ dinh dưỡng nuôi gà thí nghiệm	22
Bảng 2.3. Lịch dùng vắc-xin cho gà nuôi khảo nghiệm	23
Bảng 3.1: Cơ cấu phân bố đàn gà H'Mông tại hai xã Hang Kia, Pà Cò.....	25
Bảng 3.2: Quy mô chăn nuôi gà H'Mông nuôi tại hai xã Hang Kia, Pà Cò.....	26
Bảng 3.3: Phương thức và chuồng trại trong chăn nuôi gà H'Mông.....	26
Bảng 3.4: Đặc điểm ngoại hình của gà H'Mông nuôi tại hai xã Hang Kia, Pà Cò	28
Bảng 3.5: Đặc điểm màu sắc lông gà H'Mông nuôi tại hai xã Hang Kia, Pà Cò	29
Bảng 3.6: Tỷ lệ sống của gà khảo nghiệm (<i>đvt:%</i>).....	31
Bảng 3.7: Sinh trưởng tích lũy của gà khảo nghiệm (gam)	38
Bảng 3.8: Sinh trưởng tuyệt đối của gà khảo nghiệm.....	35
Bảng 3.9: Sinh trưởng tương đối của gà khảo nghiệm (%)	37
Bảng 3.10: Khả năng tiêu thụ thức ăn gà khảo nghiệm (<i>g/con/ngày</i>).....	39
Bảng 3.11: Tiêu tốn thức ăn/kg tăng khối lượng của gà khảo nghiệm (kg).....	41
Bảng 3.12: Khả năng cho thịt của gà H'Mông khảo nghiệm.....	43
Bảng 3.13: Kết quả đánh giá cảm quan món ăn từ thịt gà khảo nghiệm ở 13 tuần tuổi	58
Bảng 3.14: Kết quả đánh giá cảm quan món ăn từ thịt gà khảo nghiệm 17 tuần tuổi	59
Bảng 3.15: Kết quả đánh giá cảm quan món ăn từ thịt gà khảo nghiệm 20 tuần tuổi	60

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 3.1. Chuồng gà mới xây dựng được người dân đầu tư để nuôi gà	27
Hình 3.2. Một số màu sắc lông của gà trưởng thành	29
Hình 3.3. Gà H'Mông nuôi đối chứng	30
Hình 3.4. Theo dõi, đánh giá nuôi khảo nghiệm.....	43
Hình 3.5. Màu sắc thân thịt gà H'Mông khảo nghiệm 17 tuần tuổi	45
Hình 3.6. Gà 17 tuần tuổi lược có váng mỡ to	48

MỞ ĐẦU

1.1. Đặt vấn đề

Chăn nuôi gia cầm là một ngành sản xuất truyền thống của nước ta. Hàng năm ngành này cung cấp một lượng lớn thực phẩm có giá trị dinh dưỡng cao, đáp ứng được nhu cầu của người tiêu dùng. Hiện nay, khi đời sống của người dân ngày càng nâng cao thì nhu cầu về thực phẩm không những chỉ đảm bảo đủ về số lượng mà còn đòi hỏi cao về chất lượng. Vì vậy, các giống gia cầm địa phương có chất lượng thơm ngon ngày càng được quan tâm và chú trọng phát triển đặc biệt là các giống gà quý hiếm như gà Ri, Ác, Hồ, Đông Tảo, H'Mông, Mía ... Một trong số đó phải kể đến là giống gà H'Mông.

Gà H'Mông là một giống bản địa ở nước ta có da đen, thịt đen, xương đen, phủ tạng đen và mang nhiều đặc điểm quý như khả năng chống chịu cao, ít đòi hỏi về chế độ ăn và chế độ chăm sóc cầu kỳ, nhưng lại cho tốc độ sinh trưởng tương đối nhanh. Gà H'Mông có chất lượng thịt thơm ngon, ít mỡ và được người tiêu dùng coi như là một giống gà thuốc để bồi bổ cơ thể. Tuy nhiên, giống gà này mới chỉ nuôi ở vùng núi cao phía bắc nước ta với số lượng không nhiều và đang có nguy cơ pha tạp, vì vậy trong xu thế khai thác và bảo vệ sự phong phú giống vật nuôi hiện nay thì việc nghiên cứu giống gà H'Mông này đang là vấn đề thiết thực và cấp bách nhằm mở rộng được phạm vi phân bố của nó và cung cấp các số liệu cơ sở để so sánh với các giống nội khác. Từ đó làm nền tảng cho nhiều hướng nghiên cứu mới.

Nghiên cứu, phát triển giống gà quý hiếm này còn để đáp ứng nhu cầu sản phẩm đặc sản, giá trị cao cho thị trường "Du lịch cộng đồng" đang ngày một phát triển hiện nay tại huyện Mai Châu từ đó đóng góp cho sự tăng trưởng kinh tế trong chăn nuôi gia cầm ở huyện Mai Châu tỉnh Hoà Bình và đón đầu sự phát triển của "Quy hoạch phát triển điểm du lịch quốc gia Mai Châu, tỉnh Hòa Bình

đến năm 2030” đã được Ủy ban nhân dân tỉnh phê duyệt tại Quyết định số 1728/QĐ-UBND ngày 4/7/2016.

Xuất phát từ yêu cầu thực tiễn để đóng góp cơ sở khoa học cho việc đánh giá một cách có hệ thống về giống gà H'Mông nuôi tại huyện Mai Châu tỉnh Hoà Bình, đồng thời góp phần xoá đói, giảm nghèo cho đồng bào dân tộc chúng tôi tiến hành nghiên cứu đề tài: ***“Nghiên cứu đặc điểm ngoại hình, năng suất và chất lượng thịt gà H'Mông nuôi tại xã Hang Kia, Pà Cò huyện Mai Châu tỉnh Hoà Bình”***.

1.2. Mục tiêu của đề tài:

- Xác định đặc điểm ngoại hình số lượng, phân bố của gà H'Mông tại các bản dân tộc H'Mông, huyện Mai Châu tỉnh Hoà Bình.

- Nghiên cứu sự thích nghi, khả năng sản xuất và chất lượng thịt của giống gà H'Mông nuôi tại hai xã Hang Kia, Pà Cò của huyện Mai Châu, tỉnh Hoà Bình.

- Khảo sát, đánh giá chất lượng thịt đã qua chế biến (thịt chín) để xác định được giai đoạn tuổi gà đưa vào khai thác hiệu quả nhất từ đó đưa ra khuyến cáo định hướng sản xuất phù hợp với điều kiện của địa phương vừa đảm bảo hiệu quả kinh tế đồng thời đáp ứng được nhu cầu, thị hiếu người tiêu dùng và khách du lịch đến với địa phương.

1.3. Ý nghĩa khoa học

- Nghiên cứu để thu thập về số lượng, phân bố của gà H'Mông tại các bản người H'Mông huyện Mai Châu tỉnh Hoà Bình.

- Khả năng thích nghi, sinh trưởng, sinh sản của gà H'Mông nuôi theo phương thức chăn thả tại các bản dân tộc H'Mông, huyện Mai Châu tỉnh Hoà Bình.

1.4. Ý nghĩa thực tiễn

- Cung cấp thông tin kỹ thuật kinh tế giúp định hướng bảo tồn giống gà H'Mông.

- Tìm ra các yếu tố thuận lợi và khó khăn, góp phần phát triển giống gà quý hiếm này tại địa phương.

- Phát triển sản phẩm đặc trưng mang tính đặc sản vùng miền gắn liền với vùng "Du lịch cộng đồng" tại huyện Mai Châu.